

DE UITRUSTING VAN GAFFER RAY VAN DER BAS

'MAGIE VAN DE BOVENSTE PLANK'

In onze serie 'De uitrusting van' vertelt een professional over het vak en het materiaal waarmee hij of zij werkt. De beurt is aan Ray van der Bas (VARSBAYD Films, Ray of Light), die werkt als gaffer voor film-, video- en (soms) fotografieproducties: "Ik blijf leren, elke dag weer."

Toen Ray van der Bas vijftien jaar oud was, kocht hij voor vijftig gulden een spiegelreflex foto-toestel (Praktica MTL3) van zijn oom. Het bleek achteraf bezien de aanzet tot het werkzame leven dat hij nu leidt. "Ik ging de liefde voor fotografie ontdekken. Van macrofotografie in onze eigen achtertuin tot portretten van neefjes en nichtjes en natuurfotografie", vertelt hij nu. "Tijdens mijn studie werd ik ook altijd naar de technische hoek getrokken, omdat ik vakken als wiskunde, scheikunde en natuurkunde leuk vond." Na een studie Middelbaar Laboratoriumonderwijs (Van der Bas zag zichzelf niet oud worden in een labjas) volgde hij een studie Chemische Technologie aan de HTS. Toch miste Van der Bas ook daar een 'drive van binnenuit', zoals hij zelf zegt: "Samen met een studiegenoot kwam ik in mijn derde studiejaar in 1998 op de set van een aanmeldingsfilm voor de Filmacademie terecht. Mijn studiegenoot kreeg daarin een rolletje en ik begon als figurant, maar zag de mogelijkheid om wat foto's te maken van de set. Zo kwam ik in contact met de cameraman. Hij vertelde mij honderduit over deze wereld en mijn hart ging open, dit wilde ik echt!"

SWITCH

Zo kwam Van der Bas in een creatieve hoek terecht, waar hij zich veel meer thuis bleek te voelen. "Tijdens een daaropvolgende stage in de chemische wereld werd voor mij duidelijk dat ik een switch moest maken. Ik brak mijn studie af en heb sindsdien niet meer teruggekeken. Vanuit de fotografie stapte ik over naar het bedienen van een videocamera voor filmproducties op het gebied van fictie. Dit deed ik meestal in de weekenden, want doordeweeks werkte ik op kantoor om mijn dromen te bekostigen. Ook deed ik veel sfeer- en evenementenfotografie als freelance fotograaf voor bedrijven." Uiteindelijk maakte hij met regisseur

Raymond van Rijn een grote eigen video productie; 'Het Vuur van de Storm', een WOII oorlogsdrama van 10 x 50 minuten. Ruim vijf jaar hebben wij onze ziel en zaligheid erin gestopt met veel eigen geld en een grote groep vrijwilligers." Na het afronden van dit project in 2010, werd het voor Van der Bas tijd om in de 'echte' filmwereld verder te gaan. "Ik begon als sethulp en setfotograaf bij een productie van Steven de Jong en groeide van daaruit verder door als setfotograaf, maar ook mijn netwerk breidde op deze manier heel snel uit. Ik werkte ook geregeld samen met studenten van de filmacademie. De combinatie met sfeerfotografie voor evenementen kon ik redelijk goed volhouden. Helaas verdiende dit allemaal niet genoeg, waardoor ik eigenlijk 'noodgedwongen' in de lichte hoek terecht kwam via Lichtmacht."

EYE-OPENER

Het bleek een gouden greep. Van der Bas leerde met andere ogen naar een set te kijken. "Waar voorheen alles meestal al klaar stond, was ik nu nog meer betrokken bij het creëren van de beelden. Meer dan daarvoor, omdat ik nu met de echte vakmensen, waaronder gaffers en cameramensen, kon samenwerken", zo kijkt hij terug. "Vanaf toen is voor mij alles op zijn plek gekomen. Ik ben gaffers gaan assisteren op verschillende sets en was nog steeds actief als setfotograaf, waardoor ik veel kon meekijken bij de grote filmproducties, bijvoorbeeld voor Shooting Star Filmcompany. Het pielen in de kleine ruimte werd opeens uitvergroot op een grotere schaal op sets van o.a. Daan de Boer, Arjen Seykens, Nicholas Burrough en Gerard Stam. Dat voelde als een duidelijke eye-opener voor mij om groter te denken. Dit heeft me zeker de goede richting op geduwd. Ik ben stapsgewijs, met alle vergaarde kennis, meer mijn eigen sets gaan opbouwen als gaffer." >

Wijze les

Eind mei viel Ray van der Bas tijdens de opbouw in een studio met een ladder vier meter naar beneden. Een gebroken ruggenwervel herstelde vervolgens gelukkig snel, maar de wijze les was toen wel geleerd. Van der Bas: "Door snel te willen werken en onachtzaamheid sloop dit ongeluk naar binnen, maar het had voorkomen kunnen worden. We moeten echt blijven waken over elkaars veiligheid, want een ongeluk zit in een klein hoekje. Vaak moeten we in een korte tijd veel meters maken, waardoor we soms de omringende gevaren minder in acht nemen. Blijf op elkaar letten!"

Door het uitlichten van zijn eigen sets, kwam hij in 2017 weer achter de camera terecht voor producties met studenten van de afdeling VAV van de Gerrit Rietveld Academie in samenwerking met Studio Tungsten. "Sindsdien ben ik voor een aantal korte filmproducties de Director of Photography geweest. Ik heb echter gemerkt dat ik mij beter voel in een ondersteunende rol als gaffer, waarbij ik dichtbij de creatie kan blijven zonder daarbij de volledige verantwoordelijkheid te hoeven dragen voor het eindresultaat."

AFFECTIE

Van der Bas werkt voor veel verschillende opdrachtgevers. Dat gaat van commercials in studio's of op locatie tot music video's, promo's, korte films, instructiefilms en zelfs fotocampagnes. "Geen twee dagen zijn zo hetzelfde", vertelt hij. "Afhankelijk van het budget en de grootte van de klus werk ik soms alleen, maar ook vaak met een eigen lichtteam. Het fijne van een team is dat je veel efficiënter en productiever sets kunt bouwen. Het geeft mij dan meer controle en overzicht over de set. Ook is de communicatie met de DoP en regisseur dan veel effectiever. De mensen uit mijn lichtteam selecteer ik op basis van hun kwaliteiten en ervaringen in het vak." Van der Bas heeft het maken van films altijd ervaren als iets magisch, waarbij gepassioneerde mensen elkaars krachten en expertise bundelen om het

voor elkaar te krijgen: "Het voelt nog steeds als een voorrecht om in deze industrie te werken. Je hebt met zoveel belangrijke disciplines te maken en je mag vaak ook meeproeven en kijken in iemands keuken. Je komt zoveel bijzondere en getalenteerde mensen tegen, zowel voor als achter de camera. Ook kom je vaak op bijzondere plekken, waar je normaal niet zou komen. Het is wel belangrijk dat je echt veel affectie hebt met dit beroep. Het vereist namelijk flink wat discipline, toewijding en liefde voor het vak. Naast hard werken natuurlijk."

ANTICIPEREN

Gevraagd naar zijn manier van werken, reageert Van der Bas: "Ik ben van het aanbieden. Net op het laatste moment nog even een finishing touch toevoegen om het beeld verder te verrijken." Als hij de kans krijgt dan is hij vaak bezig om een shot nóg mooier te maken. "Ik heb mijn eigen bus die ik heb volgestopt met veel extra's aan lampen en andere benodigdheden. Dat geeft me de mogelijkheid om te improviseren en te anticiperen op welke set dan ook. Het is goed om jezelf te blijven prikkelen en oplossingen te verzinnen op het moment zelf. Aan de voorkant van een productie is het heel fijn om met een dop/regisseur/producer te sparren over shots en ideeën. Ik vertaal dan mijn ervaring en technische kennis naar praktische oplossingen."

MAGIE

Door de jaren heen heeft Van der Bas als gaffer aan veel bijzondere producties meegewerkt. "Ik werk al een paar jaar samen met productiebedrijf Tante Tini, van Niek Mulder en Tim Runia. Vorig jaar hebben we samen met DoP Roderik Patijn en een prachtig team van professionals een portret gemaakt van balletdanser Young Gyu Choi van het Nationale Opera Ballet, in samenwerking met Matrix Fitness Benelux. Van het resultaat van deze dag krijg ik nog steeds kippenvel. Op de draaidag zelf hebben we, zeker in combinatie met een perfecte zoninval op de locaties, waanzinnig mooie beelden kunnen opnemen. Die zijn daarna verwerkt in een meesterlijke montage, aangevuld met het juiste geluid en de colorgrading. De voice-over van Young maakte het uiteindelijk volledig af. Zijn persoonlijke verhaal over toewijding en streven naar perfectie ligt volledig in lijn met het eindresultaat waar wij als team altijd naar op zoek zijn. Magie van de bovenste plank."

BUS

Het kost tijd en veel geld om als gaffer een goede uitrusting op te bouwen, geeft Van der Bas aan. Zelf heeft hij daar dan ook enkele jaren over gedaan. "In het verleden huurde ik veel bij verhuurbedrijven als Light Unit en Maloney Amsterdam, dat is inmiddels veel minder geworden. Het is verleidelijk om alles zelf aan te schaffen, maar daar hangt een behoorlijk prijskaartje aan. Voor mij was het belangrijk om vooral een slim pakket te verzamelen, waarmee ik veel verschillende klussen kan doen en klanten kan bedienen. Inmiddels is dat aardig gelukt." Vorig jaar zomer heeft hij een eigen bus (L4H3) aangeschaft, die hij optimaal heeft kunnen inrichten. "Bij het huren van bussen liep ik er vooral tegenaan dat ik alles in en uit moest laden via vaste schappen en daarna veel moest dragen naar de set. Bij mijn eigen bus heb ik vooral voor rollende karren gekozen. Deze kan ik via een ramp naar buiten rijden, waardoor ik makkelijker en sneller kan verplaatsen naar de draailocatie en minder fysiek hoeft te tillen."

KEUZES MAKEN

Qua apparatuur is het een kwestie van keuzes maken, weet Van der Bas: "Je kan je geld maar één keer uitgeven en merken als Arri, CreamSource, Aladdin en zelfs Kino Flo zijn behoorlijk prijzige oplossingen. Ik

heb zelf momenteel voor iets goedkopere merken als Aputure, Falcon Eyes, Nanlux en Nanlite gekozen, omdat hun producten genoeg mogelijkheden en kwaliteit bieden op mijn sets. Zeker bij Nanlux/Nanlite en Aputure is een gezonde concurrentie gaande, waardoor er in korte tijd veel ontwikkelingen en verbeteringen hebben plaatsgevonden. Als gebruiker pluk je daar de vruchten van. Op het gebied van lichtbuizen staat Astera voor mij nog steeds bovenaan."

REFLECTIE

Van der Bas is zelf al jaren fan van het bouncen, oftewel reflecteren van licht. "Vroeger gewoon met een 'plaatje piep wit' of 'soft silver'. Later werd dat een reflectiescherm van Sunbounce of PeriBounce, maar nog altijd was dat best een grove manier van invullen", legt hij uit. "Met reflectieplaten van KFLECT werd dit al een stuk gecontroleerder, al waren deze aluminium platen best scherp aan de randen en kwetsbaar in gebruik. Maar wat het wel creëerde was controle binnen het beeld, zonder weer een extra lamp te hoeven gebruiken. Je kon zo veel subtieler accenten maken met plaatselijke reflecties." Mede via BBP Light kwam hij in aanraking met CRLS (Cine Reflect Lighting System) van The Light Bridge. Zij hebben over een periode van tien jaar speciale reflectieplaten ontwikkeld en sinds 2017 op de markt gebracht. "Het bijzondere van deze reflectoren is dat ze geen kleurverlies hebben en een reflectiewaarde van meer dan 95% kunnen garanderen. Aangezien de aanschaf van een gehele set voor mij te veel was, begon ik met een CRLS van 50 x 50 cm en wel nummer #3 (paars, red.). Niet lang daarna ben ik ook de andere nummers gaan 'sparen'. De platen zijn voor mij zo effectief, dat ik ze op bijna al mijn sets gebruik. Het is zo fijn om licht op deze manier om te buigen en te sturen. Ik kan nu meerdere lichtbronnen maken door licht simpelweg te reflecteren. Op een zonnige dag zou je met hele krachtige lichtbronnen, zoals een Arrimax van 18kW, kunnen werken, maar wat als je nou 'gewoon' de zon reflecteert?"

BBP LIGHT

Van der Bas refereerde al aan BBP Light, een van de weinige speciaalzaken in Nederland als het gaat om continulicht voor filmsets. "Door BBP blijf ik op de hoogte van de veranderingen en vernieuwingen in de markt. Björn Bruijn Plomp loopt al een >

#PASSION
FORGRIP

Egripment was ook
van de partij op de
Amsterdamse Zomer

EGRIPMENT
CAMERA SUPPORT

CRANES
ROBOTICS
DOLLIES
AR/VR

Follow us on:
WWW.EGRIPMENT.COM

Move & Link 4K

4K60 auto-tracking PTZ

NDI® | HX Dante AV-H™

   OPTICS

MVD Europe B.V.
www.mvde.eu
sales@mvde.eu
+31 85 210 2123

tijd mee en het is fijn om met hem te sparren over praktijksituaties en mogelijke oplossingen. Hij staat in direct contact met leveranciers en ontwikkelaars. Dit zorgt voor korte lijntjes richting innovatie en verbetering van de huidige producten. Door zijn aandringen zijn er bijvoorbeeld inmiddels ook al ronde reflectoren van CRLS in omloop, waar wij als gebruiker weer ons voordeel uit kunnen halen.”

VIRTUEEL

Ideeën en visies worden vaak door middel van moodboards gepresenteerd aan een klant. Daar schuilt een gevaar in, weet Van der Bas: “Een productie wordt zo soms onrealistisch groot gepitcht. Vaak worden er stills en tegenwoordig ook AI-gegenereerde beelden gebruikt om met voorbeelden een project binnen te halen. De uitvoerders moeten dat dan wel waar kunnen maken met de middelen die ze kunnen bekostigen. Een gelimiteerd budget zorgt dus altijd voor een uitdaging.” Virtual Productions maken momenteel een behoorlijke opkomst, legt hij verder uit: “Het zorgt voor veel creatieve vrijheid, maar er is veel expertise nodig om het hele plaatje geloofwaardig te doen lijken. Vooral op het gebied van uitlichten van deze sets is nog een hoop te verbeteren. Ik kreeg bij BBP Light recent een kleine demonstratie van de Kino Flo MIMIK. Dit is een videotegel die een videobeeld vertaalt naar licht (RGBWW), waardoor je realistische reflecties kan simuleren op je onderwerp. Dit zorgt weer

voor een nieuwe stap richting betere controle van licht.”

LAMPEN

Door de jaren heen heeft Van der Bas het vak al behoorlijk zien veranderen. “De eerste lampen waar ik zelf mee werkte waren halogeenlampen van Hedler, waarbij we een paraplu gebruikten om het licht zachter te maken. Dat werden daarna open face lampen als Redheads en Blondes van Ianiro en Tungsten fresnels, ook in combinatie met softboxen”, vertelt hij. HMI's oftewel daglichtlampen zijn al sinds de jaren zeventig niet meer weg te denken uit de filmindustrie. Ook hierin heeft een behoorlijk evolutie plaatsgevonden. De ballasten werden steeds beter en stabiel, zodat deze ook voor high speed opnames inzetbaar werden. Naast de D-serie met een fresnel lens, werd een aantal jaren geleden ook een M-serie ontwikkeld, waarbij het licht in een open face slim gebundeld werd door kleine spiegels in de reflector. Dit zorgde voor een behoorlijke toename in lichtopbrengst, bij een relatief laag wattage.”

LED

Nu de technologie verder doorontwikkelt, is een nieuwe evolutie gaande, ziet Van der Bas: “De opkomst van LED heeft hier zeker mee te maken. Ik heb de hele ontwikkeling van dichtbij meegemaakt. Langzaam worden lampen steeds duurzamer en ook effectiever. We gingen van daglicht naar bicolor naar RGB, >

De uitrusting van Ray van der Bas

1x Nanlux Evoke 1200W bicolor + fresnel lens
+ Nanlux NL mount projection adaptor + projector (25-50 deg)

1x Nanlite Forza 500 + fresnel lens
+ Nanlite projector (19 en 36 deg) + gobo's

3x Nanlite Forza 60C (full color) + fresnel lens
+2x Nanlite Softbox + grid
+2x Nanlite projector (2x 19 & 36 deg) + gobo's

1x Falcon Eyes RX-7120 + soft box + grid
2x Aputure Nova p600c + 2x snapgrid + 1x softbox

1x Rabbit Ears + Dop Choice Octa 5 + Snapgrid

2x Aputure Nova p300c + softbox + Dopchoice snapgrid

1x Astera Hyperion + Dopchoice snapgrid
12x Astera Titan + 4x Dopchoice snapgrid
+2x Dopchoice snapbox + grid
3x Astera Helios + 3x Dopchoice snapgrid
2x Caligri 100
1x Caligri 50
1x Astera Hydrapanel
4x Astera NYX bulb

4x Aputure MC
2x Aputure MT Pro

1x beamZ Hazer
1x Martin Rookmachine
1x SmokeGENIE Handheld Professional Smoke Machine

1x Exalux controller + 4 receivers (Wireless DMX)

1x Butterfly 8' x 8' Frame
- white artificial silk (1.6 stop)
- cinebounce
- 1/2 grid silent (2.0 stop)
- black molton
- checkerboard

1x Butterfly 12' x 12' Frame
- highlight (0.5 stop)
- black china silk (1.0 stop)
- 1/4 grid cloth silent (0.5 stop)
- white artificial silk (1.6 stop)
- ultra bounce

CRLS 100 (#1/#2, #3/#4)

CRLS 50 (#0, #1, #2, #3, #3, #4)

CRLS 25 (#1, #2, #2, #3, #3(ROND))

Triple Audio op de IBC2023

Meet en greet

Ook dit jaar is Triple Audio op de beursvloer aanwezig. Zien we jou daar?

Triple Audio is jouw partner in engineering en we spreken dan ook graag af om te horen waar jij mee bezig bent, te sparren over nieuwe oplossingen én een rondje door hal 8 te lopen.

Scan de QR-code en maak een afspraak voor een gratis consult met onze engineers.

tripleaudio.nl/meet-greet

Tip!

Als je op de IBC2023 rondloopt, vergeet dan niet langs te gaan bij de stand van Telos Alliance (8.C45).

Hier vind je onder andere:

- Axia Quasar
Stijlvol AoIP broadcast mengpaneel
- Telos Infinity VIP
Virtueel matrixloos AoIP intercom systeem
- Omnia Forza
Containerized multiband processing
- Jünger flexAI platform
Flexibele audio processing infrastructuur

RGBW, RGBWW en nu zelfs ook al RGBLAC diodes. Daardoor wordt het kleurenspectrum waarmee we kunnen werken steeds rijker en verzadigder. Vooral felle kleuren zijn nu makkelijk na te bootsen. Het gebruik van kleurenfilters van Lee en ROSCO zal daarbij verminderen, maar zeker niet verdwijnen. Dit omdat vooral de donkere kleurpalletten niet door LED lampen gemaakt kunnen worden. Het 'ouderwetse' filteren van lampen zal in sommige gevallen dus nog wel even blijven."

GROENERE TOEKOMST

De concurrentie van o.a. Aputure en Nanlux, waar Van der Bas het eerder al over had, zorgt inmiddels voor een grote innovatie op het gebied van output in LED lampen. "Nanlux heeft dit jaar de EVOKE 900C al uitgebracht, een full color (RGLAC) LED lamp van 900W en voor eind dit jaar is de nieuwe EVOKE 2400B, een 2400W bicolor LED lamp, aangekondigd", vertelt hij. "Daar overheen komt Aputure met een full color (RGB) LED lamp van 1500W, de Electro Storm CS15. En begin volgend jaar met een 2600W bicolor, de Electro Storm XT26. Dit worden serieuze concurrenten van de huidige HMI lampen. Zeker tot de 4kW range (HMI M40), zoals het er nu naar uitziet. Voor veel producties is een aggregaat dan al niet meer nodig, omdat deze lampen nog gewoon op een 16A – 230V huishouden geprikt kunnen worden. En wat ook nog een handige bijkomstigheid is, is dat die lampen

door een IP55 rating gewoon zonder afdekking in de regen aangezet kunnen worden." Ook op het gebied van stroomvoorziening wordt alles steeds duurzamer, weet Van der Bas: "Zo zijn er inmiddels draagbare batterijen als Wattsun Dock+ (1.400Wh), Instagrid ONE Max (2.074Wh) en de Aputure DELTA Pro ECOFLOW (3.600Wh) op de markt, waardoor normale kleine aggregaten ook overbodig gaan raken en langzaam worden vervangen. Dit geeft uitzicht op een groenere toekomst voor onze sector."

COLLEGA'S

Uiteraard ziet Van der Bas ook het werk van collega's en ziet hij dingen die hem daarin wel en niet bevallen. "Ik heb bewondering

voor gerenommeerde Nederlandse gaffers als Daan de Boer, Gerard Stam en Stijn Jonkhart en heb een aantal maanden geleden nauw samengewerkt met Jakob Ballinger, een Oostenrijkse gaffer en de grondlegger van CRLS", legt hij uit. "Ik heb hem geassisteerd tijdens een workshop die werd georganiseerd door BBP Light en Allard Studios. Tijdens zijn presentatie kreeg ik nog meer inzicht en perspectief in het gebruik van zijn reflectoren. Dit ben ik daarna ook gelijk met succes gaan toepassen in mijn eigen workflow. Ik gebruikte tot op dat moment de reflectoren vooral als aanvulling op mijn huidige lichtplan door met name accenten te maken. Maar door zijn insteek toe te passen heb ik ze sindsdien ook veel meer ingezet als hoofdlicht. Doordat je licht reflecteert, verdubbel je de afstand tussen de lamp en het onderwerp. Hierdoor heb ik nog meer controle gekregen over het invallende licht op mijn sets. De lichtbreking voelde veel realistischer en praktisch gezien is het makkelijker om lampen vanaf laag bij de grond in een CRLS reflector te reflecteren."

VOLDOENING

Het mooie aan zijn vak vindt Van der Bas onder andere dat hij blijft leren, elke dag weer. "Het geeft voldoening als je mooie beelden kan creëren met vakmensen om je heen, waarbij alle puzzelstukjes bij elkaar komen. Ik raak geïnspireerd en geprikkeld door mijn creatieve collega's, die prachtige concepten verzinnen en uitwerken. Ik kan niet wachten op de volgende productie, waarmee we ons publiek hopelijk kunnen vermaken en prikkelen." <

